

Oenothera parviflora

Foto NRV: NN

Nomenclatuur/etymologie

De wetenschappelijke naam *Oenothera parviflora* bestaat uit twee delen. De geslachtsnaam *Oenothera* is afkomstig uit het Grieks en heeft twee mogelijke verklaringen. De ene stelt dat het een samenstelling is van *oinos*, wat 'wijn' betekent, en *thera*, wat 'wild dier' betekent, mogelijk omdat de plant in het verleden werd gebruikt om wilde dieren tam te maken of omdat de wortel een wijnachtige geur heeft. De soortaanduiding *parviflora* is Latijn en bestaat uit *parvus* ('klein') en *florus* ('bloem'), wat letterlijk 'kleinbloemig' betekent. De Nederlandse naam 'Kleine teunisbloem' is een directe vertaling hiervan en wijst op de relatief kleine bloemgrootte vergeleken met verwante soorten zoals de Grote teunisbloem (*Oenothera glazioviana*).

Taxonomie

Oenothera parviflora is een soort binnen de familie Onagraceae. Het is een tweejarige plant die in het eerste jaar een bladrozet vormt en in het tweede jaar de bloeistengel ontwikkelt. De plant behoort tot een complex van nauw verwante soorten die vaak moeilijk van elkaar te onderscheiden zijn. De taxonomie is deels gebaseerd op de lengte van de kroonbladeren.

- Rijk: Plantae
- Orde: Myrtales
- Familie: Onagraceae (Teunisbloemfamilie)
- Geslacht: *Oenothera*
- Soort: *O. parviflora*

Synoniemen

De taxonomie van het geslacht *Oenothera* is gecompliceerd vanwege hybridisatie en variabiliteit. Synoniemen van *Oenothera parviflora* zijn onder andere *Oenothera muricata* auct. non L., *Oenothera parviflora* var. *ammophila* (Focke) Hegi en *Oenothera syrticola* Bartlett. De soort is ook nauw verwant aan, en soms verward met, *Oenothera oakesiana*, die vroeger werd beschouwd als een variëteit (*Oenothera parviflora* var. *oakesiana*).

Variëteiten en cultivars

Oenothera parviflora is in de eerste plaats een wilde, tweejarige soort. Hoewel het geslacht *Oenothera* diverse siercultivars kent (meestal afgeleid van andere soorten, zoals de vaste plant *Oenothera* 'Lemon Sunset' of *Oenothera fruticosa* 'Fyrverkeri'), zijn er geen specifieke, veel voorkomende cultivars of variëteiten van *Oenothera parviflora* in de algemene tuinhandel. De soort wordt voornamelijk als wilde bloem of als onderdeel van een inheems plantenmengsel aangeboden.

Familie

De Kleine teunisbloem behoort tot de familie Onagraceae, in het Nederlands de Teunisbloemfamilie. Deze familie staat bekend om zijn vierdelige bloemen en omvat ook geslachten als *Epilobium* (Wilgenroosje) en *Fuchsia*.

Hoogte

Dit is een betrekkelijk hoge, opgaande plant. De stengels kunnen een hoogte bereiken van 0,5 tot 1,5 meter (50 tot 150 cm). De hoogte is afhankelijk van de standplaats en de bodemvruchtbaarheid.

Bloemkleur

De bloemkleur van *Oenothera parviflora* is heldergeel. Het is een zogenaamde nachtbloeier: de bloemen openen zich in de late middag of vroege avond en verwelken de volgende ochtend. De bloemen zijn relatief klein voor het geslacht, met kroonbladeren die typisch 8 tot 16 millimeter lang zijn.

Bladkleur

De bladeren zijn lancet- tot smal-lancetvormig en groen van kleur. In het eerste jaar vormt de plant een op de grond liggende bladrozet. De stengels zijn onregelmatig behaard en kunnen groen zijn, soms met een rode tint op de onderste delen.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van de Kleine teunisbloem is lang en valt in de zomer en vroege herfst, van juni tot september of zelfs oktober. Aangezien het een tweejarige plant is, bloeit de plant alleen in het tweede groeijaar.

Standplaats

Oenothera parviflora geeft de voorkeur aan een open en zonnige standplaats. De plant is goed aangepast aan schrale, omgewerkte en droge bodems. Hij komt vaak voor op zandige, grindachtige en kalkhoudende grond, zoals in bermen, langs spoorwegen, in duingebieden en op braakliggende terreinen.

Herkomst

De soort is van oorsprong inheems in Noord-Amerika, voornamelijk in het noordoostelijke deel. De plant is in Europa terechtgekomen als adventiefplant (niet-opzettelijk ingevoerde soort), waarschijnlijk in de 17e eeuw, via ballastgrond van schepen. Tegenwoordig is de plant ingeburgerd in grote delen van Europa, Azië en andere gematigde streken.

Soort gewas

Dit is een tweejarige plant (*biennial*). Dit betekent dat de plant zijn levenscyclus voltooit in twee jaar: in het eerste jaar groeit de vegetatieve bladrozet, en in het tweede jaar vindt de bloei, zaadsetting en sterfte van de plant plaats.

Vermeerderingswijze

De Kleine teunisbloem vermeerdert zich voornamelijk door zaad. De plant produceert een grote hoeveelheid kleine zaden en is een sterke zelfzaaier. Dit draagt bij aan zijn verspreiding als ingeburgerde soort.

Klimaatzone

Oenothera parviflora is een goed winterharde plant, geschikt voor de gematigde klimaatzones (bijvoorbeeld USDA Zone 3 tot 9). De plant is aangepast aan de koude winters van Noord-Amerika en gedijt goed in het Nederlandse klimaat.

Insecten

De Teunisbloem staat bekend als een belangrijke plant voor nachtactieve insecten, met name nachtvlinders (zoals de pijlstaartvlinder). Dit komt doordat de bloemen 's avonds opengaan en een geur verspreiden om nachtelijke bestuivers te lokken. Overdag kunnen ook bijen en zweefvliegen de bloemen bezoeken voor nectar en stuifmeel.

Bronvermelding

https://nl.wikipedia.org/wiki/Kleine_teunisbloem

https://en.wikipedia.org/wiki/Oenothera_parviflora

<https://www.tuinadvies.nl/plantengids/21069/oenothera-parviflora>

<https://www.minnesotawildflowers.info/flower/northern-evening-primrose>

<https://www.kruidenkast.com/kruiden-1/d72eexh2ya9z4mg-ty3en-9bx93-kyz4f-ls32f-t9xtf-s3kll-59xwe-ltal9>

<https://plantago.nl/plantindex/plant/BO/O/1/oenothera-parviflora/22102.html>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Oenothera</i> (wijn/wild dier); <i>parviflora</i> (kleinbloemig)
Taxonomie	<i>Familie: Onagraceae, Geslacht: Oenothera, Soort: O. parviflora</i>
Synoniemen	<i>Gnaphalium marginatum</i> auct. non L., <i>Oenothera parviflora</i> var. <i>ammophila</i> (Focke) Hegi, <i>Oenothera syrticola</i> Bartlett
Variëteiten en cultivars	Geen specifieke cultivars bekend; wordt vooral als wilde soort gebruikt.
Familie	Onagraceae (Teunisbloemfamilie)
Hoogte	50- 150 cm
Bloemkleur	Heldergeel, nachtbloeier
Bladkleur	Groen, lancetvormig
Bloeiperiode	Juni- september/oktober
Standplaats	Volle zon; open, droge, zandige of grindachtige, schrale grond
Herkomst	Noord-Amerika (Noordoostelijke deel)
Soort gewas	Tweejarige plant (<i>biennial</i>)
Vermeerderingswijze	Door zaad (zelfzaaiër)
Klimaatzone	Goed winterhard (bv. USDA Zone 3 - 9)
Insecten	Belangrijk voor nachtvlinders; trekt overdag bijen en zweefvliegen aan